

РЕШЕНИЕ

№ 2136

гр. София, 01.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, III ТРИЧЛЕНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 24.11.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Десислава Корнезова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Петкова

Николай Ингилизов

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **10437** по описа за **2021** година докладвано от съдия Боряна Петкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.179 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е:

по жалба на адв. А. К., в качеството ѝ на законен представител на М. Т. К. и С. Т. К. и като пълномощник на Б. Б. Ц. и Л. Б. Ц., всички срещу ЗАПОВЕД №РД-01-856/19.10.2021г. на министъра на здравеопазването (допълнена със ЗАПОВЕД №РД-01-861/21.10.2021г.), В ЧАСТТА по т., т. 1, 7, 8, 9, 14, 16, 18 и т. 31 – в частта ѝ по т., т. 2, 4, 5, 6, 15, 17, 19, 20, 21, 25, 26 и буква „в“, както и т.32 и т.33, и по жалба на О. С. Ш. от [населено място], срещу ЗАПОВЕД №РД-01-856/19.10.2021г. на министъра на здравеопазването на РБългария.

Жалбоподателите М. Т. К., С. Т. К., Б. Б. Ц. и Л. Б. Ц. претендират, че в оспорваните ѝ части Заповед №РД-01-856/19.10.2021г. е издадена при съществено нарушение на съдопроизводствените правила, в противоречие с материалноправни разпоредби и в несъответствие с целта на закона. Поддържат, че обжалваните разпоредби въвеждат ограничителни мерки, които непропорционално засягат учениците (каквито са самите те), без да се допускат изключения, включително при наличие на „зелен сертификат“. Сочат, че с обжалваната частично т.31 се създава възможност само някои от предвидените мерки да не се прилагат при представянето на т. нар. „зелен сертификат“. Твърдят, че за останалите мерки, които непосредствено

засягат провеждането на присъствено обучение в училищата, работата на детските центрове, колективните спортни занимания на закрито за деца и извънучилищните дейности за деца, не е допусната дегорация при наличие на „зелен сертификат“. Смятат, че всички ученици, които са ваксинирани срещу или преболели или имат отрицателен тест за COVID-19 са били непропорционално засегнати от процесните мерки, без никаква възможност да се изключи тяхното приложение. Изтъкват, че без никакви мотиви за тези ученици не е била предвидена възможност да продължат присъствено обучение. Посочват, че след като не могат да получат достъп до присъствени учебни занятия, до организирани групови услуги за деца и до колективни спортни занимания, макар и да са изпълнили всички препоръки на здравните власти в страната и да са завършили курс на ваксинация срещу COVID-19 или изобщо да не могат да бъдат ваксинирани срещу COVID-19 заради тяхната възраст, жалбоподателите са изтърпели прекомерно засягане на техните права и законни интереси. Претендират, че в оспорваната му част административният акт е издаден в нарушение на чл.3 от Конвенцията за правата на детето. Твърдят, че наличието на т.нар. „зелен сертификат“ за училища и други образователни центрове би позволило да се избегне обучението от разстояние в онлайн среда (ОРЕС). Представят доказателства с цел доказване, че преминаването в ОРЕС за дълги периоди от време не помага за намаляване на заболяемостта. Смятат, че министърът на здравеопазването не е отчел вредите, които ОРЕС причинява на учениците и в частност на жалбоподателите – допълнително психическо напрежение, дължащо се на липсата на физически контакт и намалена физическа активност; дезангажираност по отношение на учебния процес, влошени знания, намален успех (представят доказателства за тези си твърдения). Поддържат, че балансът между постигането на целта за опазване на общественото здраве, от една страна, и наложената мярка – затварянето на учениците по домовете им, от друга, е бил нарушен, тъй като обжалваните разпоредби не допускат употребата на „зелен сертификат“ за лица под 18 години. Претендират, че непропорционалното засягане е накърнило правата им на личен живот, на равно третиране, уважение, както и правото на здраве, доколкото психичното здраве е важен компонент от понятието здраве. Молят съда да отмени Заповед №РД-01-856/19.10.2021г., в оспорваните ѝ части. Претендират присъждане на разноски.

Жалбоподателката О. С. Ш. излага доводи за недействителност на Заповед №РД-01-856/19.10.2021г. на министъра на здравеопазването, като постановена при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, в противоречие с материалноправните норми и с целта на закона. Поддържа, че не са били изпълнени изискванията по чл.66 и чл.69, ал.2 АПК, като не е било извършено надлежно уведомяване на обществеността за откриване на производството по издаване на общия административен акт. Твърди, че оспорваният акт не е мотивиран. Смята, че въведените със Заповедта мерки са нелогични и съответно противоречащи на принципа на съразмерност. Едновременно с това изтъква, че предвидените мерки не са временни, тъй като липсва краен срок за тях. Претендира отмяна на административния акт и възстановяване на сторените разноски по водене на делото.

Ответникът – МИНИСТЪР на здравеопазването, оспорва жалбите като неоснователни и моли съда да ги остави без уважение. Поддържа, че Заповедта е издадена при условията на чл.73 АПК - неотложност от най-висока степен, целяща да осигури и защити живота и здравето на гражданите. Претендира, че видът и обхватът

на въведените с оспорвания акт временни противоепидемични мерки и в частност и тези, установени в учебните заведения, са били изцяло съобразени с предложенията на главния здравен инспектор, дадени в Доклад №75-01-59/15.10.2021г. и в Доклад №75-03-81/14.10.2021г. – относно анализ и оценка на развитие на детската заболеваемост от COVID-19. Твърди, че са били въведени нефармацевтични мерки за овладяване разпространението на пандемията с ясни критерии за провеждане на присъствено и дистанционно обучение. Чрез процесуалните си представители и в писмени бележки по същество на спора, излага доводи, че държавната интервенция е била не само конституционно търпима, но тя е обществено потребна и социално оправдана от легитимната цел на закона. Смята, че е бил намерен баланс между интересите на отделните групи граждани и защита здравето и живота на населението като цяло. Претендира за разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Прокуратурата на РБългария, представлявана от прокурор М. от Софийска градска прокуратура (СГП), дава заключение за неоснователност на жалбите.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и писмените доказателства събрани по делото, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбите са ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМИ.

Оспорваната Заповед №РД-01-856/19.10.2021г. съдържа разпоредителна част, материализираща волеизявление на държавен орган, издадена с цел осигуряване на живота и здравето на гражданите. Същата създава права и задължения и непосредствено засяга права, свободи и законни интереси на неопределен брой лица на територията на РБългария и поради това се определя като общ административен акт по смисъла на чл.65 АПК, който е издаден в неотложни случаи, според чл.73 АПК. Съгласно изричната разпоредба на чл.179, пред.1^{во} АПК, общите административни актове могат да се оспорят в едномесечен срок от съобщението за издаването им, поради което и жалбите са в срок.

Съдът, в решаващия си състав, приема, че за жалбоподателите е налице правен интерес от оспорването, тъй като те са адресати на заповедта, която има действие на територията на цялата страна. Въпросът за правния интерес на жалбоподателите е разрешен и с Определение №3923/21.04.2022г. на Върховния административен съд (ВАС), състав на Шесто отделение по адм. дело №2921/2022г.

Обявление за подадените жалби, като насочени срещу общ административен акт, е направено на интернет страницата и на таблото на Административен съд София – град (АССГ) и на ВАС и е публикувано в Държавен вестник, бр. 22/10.03.2023г.

Разгледани по същество, жалбите са НЕОСНОВАТЕЛНИ.

Оспореният общ административен акт е издаден от компетентен административен орган, в кръга на правомощията му, съгласно чл.63, ал.4 от Закона за здравето (ЗЗдр.), приложимата редакция ДВ, бр.44/2020г.

Актът е в предвидената от закона форма и при постановяването му са спазени процесуалните разпоредби, регламентиращи издаването на общ административен акт в неотложни случаи (чл.73 АПК). Фактическите основания на Заповедта се съдържат в предложението от главния държавен здравен инспектор.

С решение на Народното събрание (НС) от 13.03.2020г., по предложение на Министерския съвет (МС), на основание чл.84, т.12 от Конституцията на РБългария и във връзка с разрастващата се пандемия от COVID-19 е обявено извънредно положение върху цялата територия на РБългария, смятано от 13 март 2020г. до 13

април 2020г. (ДВ, бр.22/20 година). С последващи Решения на МС извънредното положение е удължавано, предвид епидемичното разпространение на COVID-19 и съществуващата непосредствена опасност за живота и здравето на гражданите, като с Решение №629/26.08.2021г. се удължава обявената извънредна епидемична обстановка на територията на РБългария, свързана с епидемичното разпространение на COVID-19 за периода 01.09.2021г. – 30.11.2021г. С основното решение на МС, на министъра на здравеопазването е възложено да въведе, по предложение на главния държавен здравен инспектор временни протиепидемични мерки на територията на страната, с цел защита и опазване живота и здравето на гражданите, свързани със: а) забрана за влизане на територията на страната и предприемане на мерки (карантина или предоставяне на отрицателен лабораторен резултат от проведено Р. изследване преди влизане на територията на страната) към държави с установена повишена заболяемост от COVID-19 и значително епидемично разпространение; б) спазване на изисквания за физическа дистанция, хигиена на ръцете, дезинфекция и носене на защитни маски за лице на закрити обществени места; в) временно спиране или ограничаване на експлоатацията или режима на работа на обекти с обществено предназначение и/или други обекти или услуги, предоставяни на гражданите.

Съгласно чл.73 АПК, на който се позовава министърът за издаването на процесната заповед, когато неотложно трябва да се издаде общ административен акт за предотвратяване или преустановяване на нарушения, свързани с националната сигурност и обществения ред, за осигуряване на живота, здравето и имуществото на гражданите, може да не се спазят някои от разпоредбите на този раздел за уведомяване и участие на заинтересованите лица в производството по издаване на акта. В тези случаи в хода на изпълнението на акта се оповестяват съображенията за издаването му. В случая не съществува съмнение, че предпоставките на чл.73 АПК са осъществени, тъй като към момента на издаването на Заповедта с акт на Народното събрание е обявено извънредно положение, впоследствие извънредна епидемична обстановка, поради епидемия от силно заразна болест - COVID-19, поради което и неспазването на нормите на чл.66 АПК за уведомяване за предстоящо издаване на общ административен акт и чл.69 АПК за обезпечаване на участието на заинтересованите лица в производството, не обосновават порок на административнопроизводствените правила.

По съответствието с материалния закон:

С процесната Заповед №РД-01-856/19.10.2021г., допълнена със Заповед №РД-01-861/21.10.2021г., министърът е въвел конкретно описани в нея протиепидемични мерки, смятано от 21.10.2021г., свързани (обобщено) с преустановяване на: посещенията в центровете за подкрепа на личностно развитие, детски центрове, клубове и други, предоставящи организирани групови услуги за деца; провеждането на конгресно-конферентни мероприятия, изпити и други мероприятия с такъв характер; провеждането на тиймбилдинг и други организирани групови мероприятия в трудови колективи; провеждането на всички масови мероприятия, като музикални и други фестивали; груповите посещения в центрове, школи и други обекти за танцово и музикално изкуство; присъствения учебен процес във висшите училища; присъствените учебни занятия в училищата, във всички общини с достигната 14-дневна заболяемост над 750 на 100 000 население; присъствените учебни занятия на 50% от паралелките в училищата, в общините с достигната 14-дневна заболяемост между 500 и 750 на 100 000 население;

присъствените учебни занятия на 50% от паралелките в училищата, в общините с достигната 14-дневна заболяемост между 250 и 500 на 100 000 население, при отсъствие на над 20% от учениците в съответното училище и/или поставяне под карантина на над 30% от паралелките; присъствени групови занятия за възрастни в езикови центрове, образователни центрове и други обучителни центрове и школи; провеждането на присъствени групови занятия за деца в езикови центрове, образователни центрове и други обучителни центрове и школи – само при осигуряване на физическа дистанция от най-малко 1,5 м. и не повече от 5 човека в помещение, носене на защитни маски за лице, хигиена на ръцете, редовно проветряване на всеки час и дезинфекция; посещенията на музеи, галерии, кина, театри, циркови представления, концерти и други сценични прояви на закрито; провеждането на колективни спортове на закрито, с изключение на тренировки и състезания за картотекирани състезатели към лицензирани спортни федерации; посещенията на фитнес центрове, спортни зали и клубове, плувни басейни и комплекси, балнеолечебни (медикул СПА) центрове, СПА центрове, уелнес центрове и таласотерапевтични центрове; посещенията в заведенията за хранене и развлечения, по смисъла на чл. 124 от Закона за туризма, включително и тези към местата за настаняване; посещенията в търговските центрове тип МОЛ, магазините с нетна търговска площ над 300 кв. м., базарите и изложенията на закрито; провеждането на организирани екскурзии и групови посещения на туристически обекти в страната; свижданията в лечебни заведения, с изключение на свижданията на пациенти в терминален стадий, както и свижданията в специализираните институции за предоставяне на социални услуги и в тези за социални услуги от резидентен тип за деца и възрастни. Въведени са и изключения, с цел ограничаване неблагоприятното засягане на определени сфери на дейност, както и задължения за органите по назначаване на държавните служители във всички администрации и за работодателите в лечебните заведения. Според т.31, съдържанието на която изрично се оспорва от жалбоподателите М. Т. К., С. Т. К., Б. Б. Ц., Л. Б. Ц., „Въведените противоепидемични мерки по т. 2, 4, 5, 6, 15, 17, 19, 20, 21, 25 и 26 може да не се прилагат при следните условия: а) 100% от персонала в съответния обект/лицата, заети с мероприятията са ваксинирани или преболедували COVID-19 или разполагат с отрицателен резултат от проведено преди влизане в обекта/мероприятието изследване, удостоверяващо с документи за ваксинация, преболедуване или изследване, по смисъла на Заповед №733/27.08.2021г. на министъра на здравеопазването и б) ръководителят на обекта/организаторът на мероприятията е взел решение и е създал необходимата организация за допускане в обекта, съответно на мероприятията само на лица, които: аа) са ваксинирани или преболедували COVID-19, удостоверяващо с валидни документи за ваксинация или за преболедуване по смисъла на Заповед № РД-01-733/ 27.08.2021г. на министъра на здравеопазването или бб) представят отрицателен резултат от проведено до 72 часа преди влизане в обекта/мероприятието изследване по метода на полимеразно верижна реакция за COVID-19 или бърз антигенен тест (до 48 часа преди влизане в обекта/мероприятието), удостоверяващо чрез валиден документ съгласно Заповед №РД-01-733/27.08.2021г. на министъра на здравеопазването; в) условията по букви „аа“ и „бб“ не се прилагат по отношение на лица до 18 годишна възраст“. Със Заповед за допълване №РД-01-861/21.10.2021г., т.32 и т.33, на които също е обърнато специално внимание от жалбоподателите, е дадено определение за валиден документ за ваксинация, като са изяснени и цифровите COVID сертификати

на Европейския съюз (ЕС) за преболедуване.

С последваща Заповед №РД-01-890/03.11.2021г. министърът на здравеопазването е отменил процесната Заповед № РД-01-856/19.10.2021г., с действие до 30.11.2021г., смятано от 04.11.2021г. В т.Х. на новата Заповед изрично е посочено, че с нея се отменя процесната с изключение на т. I. 7 – 10, които се прилагат до 07.11.2021г.

Задължението на държавата да закриля здравето на гражданите е вменено с чл.52, ал.3 от Конституцията. Това задължение изисква осъществяване на конкретни мерки за защита живота и здравето на гражданите, което съответства и на чл.11 от Европейската социална харта (ревизирана), според който държавите трябва да демонстрират способността си да се справят с инфекциозните заболявания, чрез механизми за докладване и уведомяване за болести и като вземат всички необходими извънредни мерки в случаи на епидемии. Целите за закриля на живота и здравето, дефинирани с чл.63 ЗЗдр. представляват основание за обявяване на извънредна епидемична обстановка, свързано с предприемане на действия от страна на изпълнителната власт. Предвид специфичния обект на тази закриля (животът и здравето на гражданите), конкретните мерки за нейното осигуряване следва да се основават на научни факти и всяко ново тяхно последващо развитие. Извънредна епидемична обстановка, по смисъла на чл.63, ал.1 се обявява за определен период от време, с решение на Министерския съвет, по предложение на министъра на здравеопазването, въз основа на извършена от главния държавен здравен инспектор оценка на съществуващия епидемичен риск (ал.2). Непосредствена опасност за живота и здравето на гражданите по ал.1 е налице, когато при извършване на оценката по ал.2 се констатира, че заразната болест по чл.61, ал.1 (в условията на алтернативност): 1) е причинена от патоген с висок епидемичен потенциал (инфекциозност на причинителя, висока смъртност, множествен път на предаване или здраво носителство) и/или източникът, механизмът и пътят на предаване са необичайни или непознати, или 2) представлява сериозна опасност за общественото здраве, дори когато броят на установените случаи при човека е малък, или 3) може да затрудни или да забави мерките за контрол на общественото здраве, включително поради липса на лечение и/или ваксина и/или наличие на многобройни огнища и други, или 4) е с ниско имунизационно покритие на населението, или 5) е необичайна за региона, сезона или населението, или 6) протича по-тежко от очакваното, има по-висока заболяемост и/или смъртност или е с необичайни симптоми, или 7) поставя в риск уязвими или рискови групи от населението (деца, възрастни хора, бежанци, лица с имунен дефицит и/или с хронични заболявания и други), или 8) има регистрирани случаи сред медицински специалисти. Легалното определение на „извънредна епидемична обстановка“, по смисъла на чл.63, ал.1 е дадено с §1, т.45 от Допълнителните разпоредби (ДР) на Закона за здравето - такава е налице при бедствие, предизвикано от заразна болест, което води до епидемично разпространение с непосредствена опасност за живота и здравето на гражданите, предотвратяването и преодоляването на което изисква извършване на повече от обичайните дейности по защита и опазване живота и здравето на гражданите.

Според настоящия решаващ състав на съда, всички основания, регламентирани от чл.63, ал.1 ЗЗДр. Във вр. с §1, т.45 ДР, са съществували, към датата на издаване на оспорвания общ административен акт.

Пропорционалността (забраната за прекомерност) е изискване на принципа на правовата държава – чл.6 АПК. Според това изискване ограничаването на правата е съразмерно средство за постигане на определена цел, когато не се надхвърля степента на допустимото му ограничение, съизмерено със значимостта на защитавания интерес, и когато няма необосновано спрямо защитата на други конституционни ценности разширяване на основанията за допускане на ограничения на правата на гражданите. Степента, в която е допустимо ограничаването на правото е в зависимост от значимостта на интереса, преценен като подлежащ на конституционна закрила дотолкова, че да позволява изключение (Решение на Конституционния съд №7/1996г. по конституционно дело №1/1996г.). Настоящият съдебен състав приема, че министърът на здравеопазването е съобразил оспорвания акт с този принцип, тъй като са създадени разпоредби, целящи да ограничат в минимално необходимата степен вредното въздействие на ограничителните мерки, върху регулираните с акта обществени отношения. По естеството си преценката за пропорционалност е винаги конкретна. Във всеки отделен случай съотношението може да бъде различно и не може да бъде дефинирано по пътя на абстрактното тълкуване. Задължително е обаче, съобразно принципа на пропорционалност, това ограничение да е съразмерно на преследваната цел, а не да надхвърля необходимото за нейното постигане (така Решения на КС №12/1997г. по конституционно дело №6/1997г. и №14/2014г. по конституционно дело №12/2014г.). К. съд е имал възможност да изясни някои от съществените въпроси, които възникват в практиката, а и в конституционноправната доктрина, във връзка с балансирането на влизащите в конфликт основни права. В Решение №8 от 2019г. по конституционно дело №4/2019г. КС приема, че: „По естеството си балансирането е дейност по анализ и оценка, която се извършва случай по случай и се утвърждава като подход на съдилищата, които са точният форум за разрешаване на колизия между правата. Това не е дейност по организиране на правила за разрешаване на бъдещи конкретни случаи на напрежение между основните права, подходящи да бъдат универсално прилагани с оглед на една твърда йерархия на интереси и принципи. При балансирането се дава превес на интереси при конкретни обстоятелства и съдебни изисквания, поради което не се установяват сигурни и постоянни правила, а точно обратното – те подлежат на промяна“. К. съд подчертава, че не би могло отнапред да бъде определено с какви темпове ще се развива една заразна болест, нито доколко ефикасни ще са средствата на медицината за нейното противодействие.

Трансграничният характер на кризата, причинена от заболяването COVID-19, налага търсене на решения за общи действия и прилагане на структурирана и всеобхватна политика в рамките на Общността, основана на засилена координация и приемането на решения с консенсус на ниво ЕС. Институциите на Общността одобряват документи с пакет от мерки, които обхващат все по-голям брой сфери на здравеопазването и други политики на

обществения живот, с цел координиране на действията на държавите - членки и подпомагането им при мониторинга и ограничаването на последствията от пандемията.

Общоизвестен факт е, че още през м. февруари и март 2020г. от Съвета на Европа и Световната здравна организация (С.) са постановявани актове, с които се признава, че широкото разпространение на нови заразни болести като COVID-19 е потенциална заплаха за здравето в световен мащаб, а взривът на заболяването е определен като „спешна ситуация за общественото здраве с международно значение“ (в този смисъл Заключение на Съвета относно COVID-19 (2020/С 57/04), „Подготовка на работното място за COVID-19“ от 27.02.2020г. на С.). Държавите имат общо задължение съгласно Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ) да предприемат адекватни мерки за защита на населението от разпространение на COVID-19. Член 2 ЕКПЧ уреждащ правото на живот е една от най-фундаменталните разпоредби на Конвенцията. Това право е неотменимо. Член 2 ЕКПЧ задължава държавите да установят законодателна рамка и да прилагат регулаторни рамки за опазване на живота. Регулаторните задължения по член 2 изискват правителствата да прилагат регулаторни рамки, за да се гарантира въвеждането и спазването на подходящи насоки и процедури за здравословни и безопасни условия, за да се предотврати разпространението на COVID-19. Тези насоки могат да съдържат съвети за осигуряване на социално дистанциране, да изискват поставянето на разделителни предпазни прегради, там където хората са в непосредствена близост или да направят задължително носенето на лицеви маски на определени места. Като алтернативна възможност в зависимост от равнището на риск може да приеме за необходимо местата, където хората са в непосредствена близост, да се затворят или да се ограничи достъпът до тях (напр. училищата), ако не може да се организира оставането им отворени, без да представляват заплаха за човешкия живот.

Според чл.168, §1, Дял Х. „Обществено здраве“ от Договора за функциониране на Европейския съюз, „при разработването и изпълнението на всички политики и дейности на Съюза се осигурява високо равнище на закрила на човешкото здраве. Действията на Съюза, които допълват националните политики, са насочени към подобряването на общественото здраве, предотвратяването на болестите и заболяемостта при хората и на източниците на опасност за физическото и психичното здраве. Тези действия обхващат също борбата с големите заплахи за здравето, като поощряват научните изследвания относно техните причини, пренасяне и предотвратяване, а също така и здравната информация и просвета, както и наблюдението на сериозните трансгранични здравни заплахи, ранното оповестяване в случай на такива заплахи и борбата с тях“.

При това въведените с оспорваната Заповед №РД-01-856/19.10.2021г. временни ограничения на определени права са допустими от съображения за защита на общественото здраве и обществения ред, и не представляват дискриминационно отношение от страна на държавата, както смятат жалбоподателите. В практиката си Съдът на Европейския съюз (СЕС) многократно е застъпвал такава теза, с мотиви, че „правата не са абсолютни,

а трябва да се разглеждат във връзка с тяхната обществена функция; следователно, върху упражняването на тези права могат да бъдат налагани ограничения, при условие че тези ограничения действително отговарят на преследваните от Съюза цели в общ интерес и че не представляват, от гледна точка на преследваната цел, непропорционална и нетърпима намеса, която би могла да накърни самата същност на така гарантираните права“ (арг. от Решение на Общия съд от 17.03.2016 г., по дело № T-817/14; решение на Съда от 22.10.2014г., по съединени дела C-344/13 и C-367/13.).

Същите мотиви са относими и към възраженията за регламентирани с оспорваната заповед изключения за лицата, които са „ваксинирани или преболедували COVID-19“, или разполагат с отрицателен резултат от проведено преди влизане в обекта/мероприятието изследване, удостоверено с документи за ваксинация, преболедуване или изследване“, както и за деца, които притежават т.нар. „зелен сертификат“.

Следва да бъде прието, че към датата на издаване процесната заповед съществуваша немалко научни изследвания, касаещи заразяването и разпространението на вируса, както и различни експертни мнения, вкл., относно ефикасността на ваксините. Доколкото към онзи момент страната ни се намираше в условията на извънредна епидемична обстановка за продължителен период от време, а статистическите данни (необорени) за смъртността от вируса бяха крайно обезпокояващи, въвеждането на описаните в Заповед №РД-01-856/19.10.2021г. ограничителни мерки се явява оправдаващо целта за защита живота и здравето на гражданите. В този период и за избягване струпванията на много хора на едно място, заведения, театри, училища и други публични места, са или изцяло затваряни, или са работили с намален капацитет. Тези мерки, различни в отделните периоди от време, съдът определя като пропорционално засягане на правата на граждани, с цел търсене на баланс между отделните групи интереси. Българските здравни власти са следвали препоръките, огласени в съобщенията от Европейския център за превенция и контрол на заболяванията. След появата на ваксини против COVID-19 и след установяване, че след преболедуване се придобива имунитет срещу вируса, наложените ограничителни мерки съответстват на принципа за баланс между интересите на отделни групи граждани и защита здравето и живота на населението, като цяло. Въвеждането на т.нар. „зелен сертификат“ е за да диференцира ваксинираните и преболедувалите, с цел да не бъдат ограничавани отделни права (провеждането на конгресно-конферентни мероприятия, изпити и други мероприятия с такъв характер; провеждането на тимбилдинг и др.) на неограничен кръг от лица. Тези изключения настоящият съдебен състав приема като пропорционални. А това, че по отношение на децата е било налице различно третиране при аналогични обстоятелства с възрастните, съдът намира, че да се оспорва въвеждането на определени ограничения противоречи на правото на живот, което е неотменимо и принадлежи на всяко човешко същество. Целта е била – търсене на баланс между отделните групи интереси при невъзможност да се даде приоритет на някой конкретен интерес. Неочакваният, неизвестен и непредсказуем характер на пандемията води до това да се признае по-голяма свобода на преценка на

държавата как да реагира, при условие, че несъмнено са се налагали незабавни мерки. При въвеждане на тези по т. 31 от заповедта, основната цел е била да се гарантира и правото на образование, при равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик и за равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищно образование. Към момента на издаване на процесната заповед, в България липсва одобрен препарат за ваксиниране на лица под 12 години, а и ваксинацията е доброволен акт. Освен това, следва да се има предвид, че училищното обучение до 16-годишна възраст е задължително и с въведените протиепидемични мерки се определят ясни критерии за провеждане на присъствено и дистанционно обучение при достигнати различни нива на 14 - дневна заболяемост, без да има прекъсване на учебния процес. Участието и посещението на всички други образователни, обучителни, обществени, социални, културни, развлекателни, спортни обекти и дейности, изброени в оспорваната т.31, от лица до 18-годишна възраст в контекста на обявена епидемична обстановка би следвало да е контролирано от родителите и да е само при необходимост. Една от основните цели на въведените протиепидемични мерки е избягване на места и участие в дейности, където има струпване на хора, а такива обекти и дейности са именно посочените в т.31 и посещението на лицата до 18-годишна възраст не е задължително, за разлика от училищното обучение. В основата на всички разпоредени мерки е необходимостта от социално дистанциране. Социалното дистанциране е действие, предприето за свеждане до минимум на контакта с други лица. Мерките за социално дистанциране включват една категория нефармацевтчни противодействия, насочени към намаляване на предаването на болести и по този начин също намаляване на натиска върху здравните услуги. Целите на мерките за социално дистанциране са намаляване и забавяне на пика на епидемията и защита на здравния капацитет на системите на здравеопазване, както и живота и здравето на гражданите.

Посочените от жалбоподателите ограничения не могат да бъдат определени като дискриминационни. Такива щяха да бъдат, ако спрямо ученици, които са ваксинирани или преболедали COVID-19, или имат отрицателен тест, им е дадена възможност да продължат присъствено обучение. Гаранцията за защита от дискриминация и равенство е залегнала в чл.14 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и Протокол №12 към нея. В чл.14 от Конвенцията е въведена забрана на дискриминацията, като е предвидено, че упражняването на правата и свободите, предвидени в тази конвенция, следва да бъде осигурено без всякаква дискриминация, основана по-специално на пол, раса, цвят на кожата, език, религия, политически и други убеждения, национален или социален произход, принадлежност към национално малцинство, имущество, рождение или друг някакъв признак. Съгласно константната практика на Европейския съд по правата на човека във връзка с тълкуването на чл.14 от Конвенция на правата на човека и основните свободи не всяко различие в третирането е забранено. Принципът за равенство в третирането е нарушен, ако различието няма обективно и разумно оправдание. Налице е произнасяне с решение на

Конституционния съд на РБългария, който в мотивите на Решение №10 от 23.07.2020г. (обн.,ДВ, бр.70 от 07.08.2020 г.), с което е отхвърлено искане за установяване на противоконституционност на чл.63, ал.2-7 от Закона за здравето (обн., ДВ, бр.70/10.08.2004 г.; посл. изм. и доп., бр.44/13.05.2020 г.) е посочил, че при заразни болести от групата на т. нар. особено опасни инфекции (високо контагиозни и тревожно смъртоносни заразни заболявания) или непозната зараза, при която разпространението е под формата на взрив (внезапно заболяване на голяма група от хора на ограничена територия), обосновано с оглед степента на риска от заразяване на голям брой хора ще е вземането на строги и спешни мерки против тяхното разпространение. При наличието на обявена извънредна епидемична обстановка е застрашено не само конституционно гарнираното право на живот и здраве на всеки човек, но и на определена общност. Разпоредените с оспорваната заповед противоепидемични мерки са съобразени с оценката на риска на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията. В цитираната оценка е посочено, че предвид високата заразност на Д. варианта, рискът от предаване на вируса в учебните заведения е по-висок спрямо предходните варианти, което налага прилагането на съотносими нефармацевтнчни мерки, като избягването на струпвания, добра хигиена, подобрена вентилация, носене на маски и др. като основни инструменти за намаляване на предаването на инфекцията в училищата. В допълнение към изброените мерки, Европейския център за превенция и контрол на заболяванията препоръчва за намаляване ръста на заразените с COVID-19, работа и обучение от разстояние, особено за хора от рискови групи за тежко протичане, както и за хора, живеещи с лица от рискови групи, както и провеждане на открито на различни социални и културни, развлекателни събития и др. При въвеждане на оспорваните с жалбата противоепидемични мерки, въведени със Заповед №РД-01-856/19.10.2021 г., допълнена със Заповед №РД-01-861/21.10.2021 г. на министъра на здравеопазването, е взето предвид и заключението на Световната здравна организация (С.), изразено в научно кратко съобщение за COVID-19 при децата и подрастващите, в което е посочено, че децата и подрастващите са възприемчиви към заразяване със S.-CoV-2 и вероятно предават вируса на околните. С. препоръчва подходящи мерки за защита като физическа дистанция, хигиена на ръцете, адекватна вентилация и носенето на маски да бъдат постоянно прилагани в училищата, особено в условията на липсваща ваксинация за всички ученици (към датата на издаване на оспорваната Заповед няма одобрена ваксина за лица под 12 - годишна възраст). Видно от представена Справка в табличен вид за „Месечна заболеваемост по възраст при деца за периода март 2020 - октомври 2021 г. по единични детски възрасти“ и Справка в табличен вид за „Новорегистрирани случаи по възрастови групи и общо и за 14 -дневна заболеваемост по възрастови групи“, през месец септември 2021 г. се отчитат най-високите стойности в детската заболеваемост от COVID-19 от началото на пандемията. При сравняване на месечната заболеваемост от COVID-19 при децата от различните възрастови групи (доучилищна – 0 - 6 г., начален етап на обучение - 7-10 г., среден етап на обучение 11-13 г. и горен етап на обучение 14-18 г.) се отчита ръст при всички групи, като най-голям спрямо предходните месеци

юни-юли е при децата от горен курс. В тази връзка при сравняване на относителния дял на броя заболели деца спрямо общия брой заболели към 01.09.2021 през периода 01.09-13.10.2021 (до излизането на доклад № 75-03-81/14.10.2021 на главния държавен здравен инспектор) се вижда, че делът на коронавирусните инфекции при деца е нараснал от 6,58% на 9,75% - ръст с 48%.

По изложените доводи съдът в решаващия си състав приема, че Заповед № РД-01-856/19.10.2021 г. (допълнена със Заповед № РД-01-861/21.10.2021 г.) на министъра на здравеопазването на РБългария е законосъобразен общ административен акт и жалбите срещу него, следва да бъдат отхвърлени.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 АПК за ответника е възникнало право на разноски. То е своевременно упражнено, като до приключване на устните състезания е поискано присъждането им (чл.81 ГПК, вр.чл.144 АПК). Защитата на ответника е осъществена от юрисконсулт, чието възнаграждение, предвид обема и качеството на реално осъществената защита, както и фактическата и правна сложност на делото, съдът определя в размер по 100 лева за всяка от жалбите, съгласно чл.37 от Закона за правната помощ във вр. с чл. 24 от Наредбата за заплащане на правна помощ.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал. 2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, III^{-ти} тричленен състав

РЕШИ

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Т. К., С. Т. К., Б. Б. Ц., Л. Б. Ц., срещу ЗАПОВЕД № РД-01-856/19.10.2021г. (допълнена със ЗАПОВЕД № РД-01-861/21.10.2021г.) на министъра на здравеопазването на РБългария.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на О. С. Ш. срещу ЗАПОВЕД №РД-01-856/19.10.2021г. на министъра на здравеопазването на РБългария.

ОСЪЖДА М. Т. К. и С. Т. К., представлявани от законния им представител А. В. К. и Б. Б. Ц. и Л. Б. Ц., представлявани от законния им представител Н. Г. Ц., да заплатят ОБЩО на Министерство на здравеопазването, представлявано от министъра, с адрес: [населено място], пл. „Света Неделя“ №5, сумата 100 (сто) лева – разноски по адм. дело №10437/2021г.

ОСЪЖДА О. С. Ш., ЕГН [ЕГН], да заплати на Министерство на здравеопазването, представлявано от министъра, с адрес: [населено място], пл. „Света Неделя“ №5, сумата 100 (сто) лева – разноски по адм. дело №10437/2021г.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБългария, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

1.

2.

ЧЛЕНОВЕ: